

Etkinlik

1. Aşağıdaki soruları haritaya göre cevaplayınız.

Aşağıda Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı sınırlarını gösteren bir harita verilmiştir.

Küçük Kaynarca Antlaşması sonrası Osmanlı Devleti'nin Karadeniz hakimiyeti nasıl etkilenmiştir? Yazınız.

Haritaya bakıldığında Kırım'ın Osmanlı hakimiyetinden çıktığı görülmektedir. Dolayısıyla bu durum Osmanlı Devleti'nin Karadeniz hakimiyetini sarsmıştır.

Rusların sıcak denizlere inme politikasında Küçük Kaynarca Antlaşması'nın etkileri nelerdir? Yazınız.

Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin Kırım'ı kaybetmesi ve Azak Kalesi'ni Ruslara bırakması Rusya'nın sıcak denizlere inme yolunda önemli bir avantaj elde etmesini sağlamıştır.

2. Aşağıdaki bilgilerin karşısına ilgili antlaşmaları yazınız.

	Prut	Karlofça	Pasarofça	Belgrad	Küçük Kaynarca	İstanbul
İstanbul						Rusya ilk kez İstanbul'da daimî elçi bulundurma hakkı kazanmıştır.
Karlofça						Osmanlı Devleti batıda ilk kez toprak kaybetmiştir.
Prut						Osmanlı Devleti'nin kaybettiği yerleri geri alma umudu doğmuştur.
Belgrad						Antlaşmada arabuluculuk yapan Fransa'ya kapitülasyonlar sürekli hale getirilmiştir.
Küçük Kaynarca						Bu antlaşma ile Osmanlı Devleti ilk kez halkı Müslüman Türk olan bir toprak parçasını kaybetmiştir.
Pasarofça						Osmanlı Devleti'nin kaybettiği yerleri geri alma umudu zayıflamıştır.

Etkinlik
1. 1755 Lizbon Depremi

Büyük Lizbon depremi olarak da bilinen 1755 Lizbon depremi 1 Kasım sabahı saat 09.40'ta Azizler Günü'nde meydana geldi. Portekiz'le birlikte İber Yarımadasını ve Kuzeybatı Afrika'yı vuran depremin ardından bölgede yangınlar ve tsunami meydana geldi; çevreyi neredeyse tamamen yok etti. Deprem bilimciler depremin büyüklüğünü 7.7 olarak tahmin ediyorlar ve depremin 3 buçuk ila 6 dakika sürdüğünü dile getiriyorlar. 1755 depremi kronolojik olarak 1321 ve 1531 depremlerinden sonra Lizbon'u vuran üçüncü en büyük depremdi. Tahminlere göre deprem yüzünden Lizbon'da ölü sayısının 50 bin civarı olduğu düşünülüyor. 1755 depremi Portekiz'in içeride siyasi gerilimler yaşamasına, dışarıda ise imparatorluğun yapısının bozulmasına neden olmuştur. Olay Avrupa'yı o kadar çok derinden etkilemiştir ki filozoflar tarafından geniş çapta tartışılmış, depremin etkisi bilimsel olarak incelendiği için modern sismolojinin doğmasına neden olmuştur. Ekonomi tarihçisi Álvaro Pereira, Lizbon'un o dönemde yaklaşık 200 bin olan nüfusunun 40 bininin öldüğünü, Fas'ta da 10 bin kişinin hayatını kaybetmiş olacağını söylüyor. Ünlü sarayların yanı sıra Portekiz'in kendine özgü 16. yüzyıl Manuelin mimarisinin çoğu yıkıldı.

1766 İstanbul Depremi

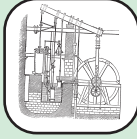
Son büyük İstanbul depremi 22 Mayıs 1766 tarihinde meydana gelmişti. Depremin ardından meydana gelen artçıların süresi yüzünden İstanbullular aylarca evlerine girememişti. 22 Mayıs 1766'da meydana gelen deprem, Kurban Bayramı'nın üçüncü gününe denk gelmişti. Güneş doğduktan yarım saat sonra zelzele başladı. Dönem kaynaklarına göre 4 bin kişi vefat etti. Deprem vaktinin bayrama denk gelmesi ve namazdan sonra olması sebebiyle kayıplar asgari düzeyde olmuştu. Doğu'da İzmit, Batı'da Tekirdağ'da ciddi şekilde hissedilen 1766 İstanbul Depremi İstanbul'da beklenmeyen ölçüde, ciddi şekilde hasara sebep olmuştu. Yedikule ve Edirnekapi semtleri büyük ölçüde yıkılmıştı. Asıl kayıp ise 1509'da gerçekleşen depremde de etkilenen Fatih Camii'nin kubbesinin çökmesiydi. İmaretler, hastaneler ve medreseler gibi toplumsla işlevli yapıların büyük hasar aldığı depremde toplam 173 cami ve hamam kullanılamaz biçimde hasar görmüştü. İstanbul'daki ilk Osmanlı sarayı olan Eski Saray ve Topkapı Sarayı bu depremde ciddi şekilde etkilenmiş hatta Topkapı Sarayı'nın bazı bölümleri yenilenmek zorunda kalmıştı.

Depremler	Benzerlikleri	Farklılıkları
1755 Lizbon Depremi	-Hem Lizbon halkı için hem de İstanbul halkı için kutsal sayılan bir günde meydana gelmiştir. -Depremler her iki şehirde de ciddi hasara yol açmıştır.	-Ölü sayısının 50 bin kadar olması -Avrupa'da geniş yankı uyandırması
1766 İstanbul Depremi	-Her iki şehirde de çok sayıda can kaybı yaşanmıştır. -Geniş bir alanda etkili olmuşlardır.	-Ölü sayısının 4 bin kadar olması

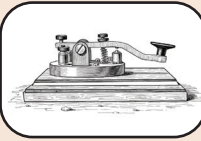
Etkinlik

1.

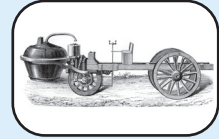
Ticari açıdan, ilk buhar makinesi, 1698 yılında Thomas Savery (Tomas Seviri) adındaki İngiliz bir mühendis tarafından yapılmıştır. James Watt (Ceyms Vat), var olan buhar motorlarının verimini artırarak buhar makinesini Sanayi Devrimi'nin itici gücü yapmayı başardı. Beygir gücü ve Watt (vat) kavramlarının güç ifadesi olarak kullanılması da Watt tarafından başlatılmıştır.

Marangoz ve dokumacı James Hargreaves (Ceyms Hargravis), 1764 yılında, "Eğirici Jenny" (Ceni) adını verdiği (Jenny kızının adıydı) eğirme makinesini yaptı. James Hargreaves tarafından icat edilen çıkırcık ile İngiltere'de tekstil endüstrisi gelişmiştir.

Samuel Morse (Semuıl Mors), 1832'de bir Avrupa gezisinden dönerken vapurda, yol arkadaşlarının elektrikten bahsettiklerini duyarak kulak kabarttı. Elektrik vasıtasıyla uzaklara haber iletebileceğini düşünüyordu. Morse, seyahat boyunca bu düşüncelerini gerçekleştirmek için krokiler çizdi, formüller yazdı. Amerika'ya dönünce New Haven'da küçük bir dükkâna kapanıp çalışmaya başladı. İlk telgraf düzeneğini 1834'te yapmayı başardı.

Fransız Nicolas Cugnot (Nikolis Josef Kunat), 23 Ekim 1769'da buhar kazanı ile çalışan "buharlı yük arabası" adını verdiği aracı çalıştırmıştır. İlk yapılan arabayla saatte 5 km yol katedebilmiştir.

Tekstil sektörünün gelişmesinde hangi buluş daha çok etkili olmuştur?

James Hargreaves tarafından icat edilen çıkırcık tekstil sektörünün gelişmesinde etkili olmuştur.

Ulaşım alanındaki gelişmelerde hangi buluş daha çok etkili olmuştur?

Fransız Nicolas Cugnot'ın buhar kazanı ile çalışan "buharlı yük arabası" ulaşım alanındaki gelişmelere zemin hazırlamıştır.

Bu buluşların Avrupa'nın gelişimine katkıları neler olmuştur?

Bu teknik buluşlar Avrupa'da üretimden,ulaşıma,haberleşmeye ve buna bağlı bir çok alandaki gelişmenin ve teknolojik ilerlemenin önünü açmıştır.

Bu buluşların günümüzdeki teknolojik aletlerin gelişimine olan etkilerini yazınız.

Bu buluşlar günümüzdeki bir çok buluşun temeli olmuştur.Teknolojik gelişmelerde yapılan çalışmaların üzerine eklenerek ilerlendiği için bu buluşlar kendi alanlarında çığır açmıştır.

1. Sadrazam Rami Paşa, dokuma ustalarına "Avrupalılar çuha ve ipekli kumaşların ham maddelerini bizden alıyor, ürettiklerini bize geri satıyor. Onlarla bu konuda rekabet edemeyişimiz, çalışma düzenimizin bozuk olmasından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle gerekli alet ve levazımı sağlamalı ve ham maddelerimizi yurt içinde işlemeliyiz. Bu işe bir düzen verirse size her türlü yardımda bulunuruz." demiştir.

Sadrazam Rami Paşa'nın bu sözleriyle,

- I. Osmanlı ekonomisinin dışa bağımlı olmasını sona erdirmek,
- II. sanayileşme çalışmalarına gerekli özeni göstermek,
- III. dış borç alımına gitmek

amaçlarından hangilerini benimsediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Aşağıda Sanayi Devrimi öncesi ve sonrası değişkenleri gösteren bir tablo verilmiştir.

El Emeğine Dayalı Üretim	Endüstriyel Üretim
Küçük el tezgâhları, atölyeler	Fabrikalar
Zanatkârların kendi ürettikleri el aletleri	Makineler
Daha az, kaliteli, yavaş	Daha fazla, standart kalitede ve hızlı

Bu tabloya bakılarak aşağıdakilerden hangisinde artış yaşandığı söylenemez?

- A) İşçi hakları
B) Üretim miktarı
C) Rekabet ortamı
D) Sermaye
E) Üretim hızı

3. Sanayi İnkılabı öncesinde dünyada basit el tezgahları ile el emeğine dayalı bir üretim vardı. Sanayi İnkılabıyla birlikte büyük fabrikalar kurulmuş ve üretim artmıştır. Fabrikalarda çalışan insan sayısının artması ve hammaddeye duyulan ihtiyaç yeni sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Aşağıdakilerin hangisi Sanayi İnkılabı ile ortaya çıkan sorunlar arasında gösterilemez?

- A) Devletler arası sömürge rekabetinin artması
B) Çalışma koşullarının kötüleşmesi
C) İşçi hakları sorununun ortaya çıkması
D) Ham maddeye duyulan ihtiyacın artması
E) Fabrikalarda insan gücüne ihtiyacın azalması

4. XVIII. yüzyıldan başlayıp XIX. yüzyılın ortalarına kadar süren endüstrileşme sürecine demir ve kömürün asıl enerji kaynağı ve ham maddeyi oluşturduğu "makineleşme çağı" denilebilir. Bu çağın temel ve ayırıcı özelliği, makine kullanımının yaygınlaşması sonucu büyük fabrikaların ortaya çıkmasıdır. Böylece Avrupa'da temelde tarım işçilerinin toplumundan fabrikalarda eşya üreten nüfusa doğru düzenli bir değişim olmuştur. Daha önceki dönemlerin ayırıcı niteliği nasıl avcı ve toplayıcı kabileler ile büyük toprak parçaları ise endüstri çağının çarpıcı kurumu fabrikalar olmuştur.

Buna göre makineleşme çağı adı verilen bu dönemin ayırıcı özelliği olarak aşağıdakilerden hangisine vurgu yapılmıştır?

- A) Nüfus miktarına
B) Üretim şekline
C) Askeri teknolojiye
D) Devletler arası ilişkilere
E) Yönetim şekline

1. 5. Ordu için cephane durumu bir mesele oluştuyordu. Pi-yade cephane yeterli miktarda vardı fakat topçu cephane baştan beri gayet az sayıdaydı. Bu sıralarda İstanbul'da top-çu cephane yapacak fabrika bulunmadığından ve aradaki tarafsız devletler Almanya'dan cephane nakline müsaade etmediğinden Osmanlı bataryaları savaşın başından beri cephaneyi idareli kullanmak mecburiyetinde kalıyordu. Türk-ler için mevcut diğer bütün zorluklar da ilave edilerek hesap edilince alabildiğine bol mühimmat ve cephaneye sahip düş-mana karşı, Türklerin mühimmat eksikliğinin nasıl bir zorluk ortaya koyduğu açıkça görülür. İngilizlerin yeni Türk cepha-nesine pek de önem vermediklerini tesirinden anlıyorduk. Esirlerin ifadelerine göre 20 kırmızı mermiden çoğunlukla ortalama olarak ancak biri patlıyormuş."

Liman Von Sanders'in Osmanlı ordusu ile ilgili bu ifa-delerine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşıla-maz?

- A) Orduda cephane sıkıntısı yaşandığına
B) Askerlerin yiyecek bulmakta zorlandığına
C) Teknik yetersizliklerin olduğuna
D) Osmanlı ile Almanya arasında kara bağlantısı olmadığına
E) Osmanlı ordusunun düşman için tehdit olarak görülmediğine
2. Rusya, Brest-Litovsk Antlaşması ile I. Dünya Savaşı sırasın-da işgal ettiği Osmanlı topraklarını bıraktığı gibi daha önce-den Berlin Antlaşması ile aldığı Kars, Ardahan ve Batum'u da Osmanlı Devleti'ne bırakmıştır.
- Bu bilgiye bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylen-e-mez?**
- A) İtilaf bloğunda parçalanmalar olduğu
B) Rusya'nın savaş başındaki politikalarından geri adım attığı
C) Osmanlı-Rus çatışmalarının sona erdiği
D) Osmanlı Devleti'nin Kafkas Cephesi'nde sınırlarını genişlettiği
E) İtilaf Devletlerinin savaşı kaybettiği

3 ve 4. soruları aşağıdaki haritadan faydalanarak cevap-layınız.

Aşağıda Mondros Ateşkes Anlaşması'na göre Osmanlı top-raklarının işgalini gösteren harita verilmiştir.

3. Bu haritaya bakılarak aşağıdakilerden hangisi söy-le-nemez?

- A) Anadolu'nun doğusunda Sovyet Rusya'nın hâkimiyet kurduğu
B) İzmir'in Yunanlara bırakıldığı
C) Kıbrıs Adası'nın İngiliz işgaline uğradığı
D) Boğazlardaki Osmanlı egemenliğinin sona erdiği
E) Osmanlı toprak bütünlüğünün parçalandığı

4. Haritada İngilizlerin işgal ettikleri bölgelere bakılarak aşağıdakilerden hangisini öncelikli olarak dikkate al-dıkları söylenebilir?

- A) Denizlere hakim olma
B) Petrol bölgelerini ele geçirme
C) Ticaret yollarını canlandırma
D) Kalıcı barışı sağlama
E) Rusya'nın güçlenmesini önleme

1 ve 2. soruları metne göre cevaplayınız.

"Meclis-i Meb'ûsan'ın tatilinden sonra bir anlamda yürürlüğü durdurulan Kânûn-ı Esâsî II. Meşrutiyet'in ilanı üzerine tekrar yürürlüğe girmiştir. İlânı takip eden yıllarda Kânûn-ı Esâsî yedi defa değişikliğe uğramıştır. Bunların içinde en köklü olanı 21 Ağustos 1909'da yapılanıdır. (...) Getirilen en önemli yenilikler padişahın Meclis-i Umûmî'de anayasaya bağlılık yemini etmesi, hükûmetin bundan böyle Meclis-i Meb'ûsan karşısında sorumlu olması ve güven oyu alma mecburiyetinde bulunması, Hey'et-i Meb'ûsan'ın birinci ve ikinci başkanlarını doğrudan kendisinin seçmesi, padişahın sahip olduğu hakları ancak Meclis-i Vükelâ aracılığıyla kullanabilme mecburiyetinin getirilmesi olarak sayılabilir. Ayrıca antlaşma yapma konusunda yasama organının yetkilerinin artırılması, her iki meclisin padişah tarafından toplandıya davet edilmeden kendiliğinden toplanması, yasa önerilerinin doğrudan vekiller tarafından da yapılması, Şûrâ-yı Devlet'in yasama erkinden çıkarılması, padişahın yasaları mutlak veto yetkisinin sınırlandırılması ve meclisin kendisine iade edilen kanunun üçte iki çoğunlukla geri göndermesi durumunda onaylama zorunda olması bu değişikliklerle kabul edilmiştir."

1. II. Meşrutiyet'in ilanı ile Osmanlı Devleti'nde yapılan düzenlemelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenmez?

- A) Halkın tamamının yönetime katılması sağlanmıştır.
- B) Mutlak otoritenin yetkileri kısıtlanmıştır.
- C) Demokratik yapı güçlendirilmiştir.
- D) Meclisin yönetimdeki gücü artırılmıştır.
- E) Anayasal üstünlük benimsenmiştir.

2. II. Meşrutiyet'in ilanı ile yapılan,

- I. padişahın Meclis-i Umûmî'de anayasaya bağlılık yemini etmesi,
- II. hükûmetin Meclis-i Meb'ûsan karşısında sorumlu olması,
- III. yasa önerilerinin doğrudan vekiller tarafından da yapılması

düzenlemelerden hangileri padişahın yürütme gücü üzerindeki etkisinin azaldığını gösterir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Hilâl-i Ahmer Cemiyetinin ikinci başkanı olan Doktor Besim Ömer, Balkan Savaşları sonrasında muhacirlerin durumunu şu şekilde ifade etmiştir: "Düşmanın zulmü ve istilasına maruz kalmak tehlikesinde bulunan bölgelerdeki Müslüman halk, kana susamış çetelerden ve düşman askeri korkusundan hemen bir anda yurtlarını, mal ve eşyalarını bırakıp kaçarak her şeye muhtaç bir hâlde İstanbul'a ve memleketin diğer büyük şehirlerine hicret ve iltica ediyorlardı."

Doktor Besim Ömer'in bu ifadelerine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin Balkan devletleri ile sorunları çözmeye çalıştığına
- B) Balkan Savaşlarının sosyal sorunları ortaya çıkardığına
- C) Balkanlarda hoşgörü ortamı kalmadığına
- D) Osmanlı Devleti'nde Müslüman Türk nüfus yoğunluğunun arttığına
- E) Balkan Türklerinin güvenlik sorunu yaşadığına

4. I. Balkan Savaşı sonrası imzalanan Londra Antlaşması'ndan Bulgaristan'ın büyüterek çıkması diğer Balkan devletlerini endişeye düşürmüştü ve II. Balkan Savaşı'nın çıkmasına neden olmuştur. Bu endişe, Yunanistan ve Sırbistan'ın ittifak yapmasına neden olmuştur. Bunun üzerine Bulgaristan, 29 Haziran 1913'te Yunanistan ve Sırbistan'a savaş açmıştır. Bulgaristan'dan Dobruca'yı isteyen Romanya da savaşa girmiştir. Osmanlı Devleti de Edirne'yi kurtarmak üzere harekete geçerek Edirne ve Kırklareli'yi geri almıştır.

Buna göre,

- I. Osmanlı Devleti Londra Antlaşması ile kaybettiği yerleri geri almıştır.
- II. Osmanlı devleti fırsattan istifade etmek istemiştir.
- III. Balkanlarda siyasi istikrar sağlanamamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. I. Dünya Savaşı başlarında İngiltere'nin önünden kaçarak Osmanlı Devleti'ne sığınan Goeben ve Breslav gemilerine Yavuz ve Midilli adları verilerek Türk bayrağı çekilmiş, Alman personeline de fes giydirilmiştir. Böylece zırhlılar Osmanlı donanmasına katılmıştır. İstanbul'a gelen Alman zırhlılarının güvertelerine İngiltere'nin çok önceden sipariş edilmiş olan savaş gemilerini Türkiye'ye teslim etmediğini anımsatmak ve bir dostluk gösterisinde bulunmak amacıyla şu pankartlar asılmıştır: "İngiltere tarafından aldatılmış Türkiye'ye Almanya'nın hediyesi!"

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti ile Almanya'nın yakınlaştığına
- B) İtilaf devletleri arasında görüş ayrılıkları yaşandığına
- C) Osmanlı Devleti'nin savaşa sürüklendiğine
- D) Almanya ile İngiltere'nin farklı bloklarda yer aldığına
- E) Osmanlı Devleti'nin İngiltere ile ilişkilerinin bozulduğuna

2. Nermin Öğretmen I. Dünya Savaşı'nın aşağıdaki nedenlerini yazmış ve öğrencilerin yorumlamalarını istemiştir.

- Sanayi İnkılabı
- Büyük devletlerin ham madde ve sömürge arayışları
- Fransız İhtilali
- Silahlanma yarışı ve bloklaşma
- Hanedan çekişmeleri
- Milliyetçilik düşüncesi
- Liberalizm hareketleri

Buna göre öğrencilerin Nermin Öğretmen'e yaptığı aşağıdaki yorumlardan hangisi yanlıştır?

- A) Avrupa'da sınır sorunlarının yaşandığı
- B) Avrupa'daki kuvvetler dengesinin bozulduğuna
- C) Devletler arası ekonomik rekabet yaşandığı
- D) Avrupa'da azınlık sorununun çözülmediği
- E) Avrupalıların haçlı düşüncesiyle hareket ettiği

3. Almanların Osmanlıları savaşa çekmekteki amaçları şunlardır:

- Yeni cepheler açılmasını sağlayarak savaş yükünü hafifletmek
- Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan yararlanmak
- Halifenin nüfuzundan faydalanmak
- İngilizlerin sömürgeleri ile irtibatı kesmek
- Osmanlı Devleti'nin mevcut asker potansiyelinden faydalanmak
- Rusya'ya yardım yapılmasını engellemek

Buna göre Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndaki aşağıdaki politikalarından hangisinin Almanya'nın bu amaçları doğrultusunda olduğu söylenemez?

- A) Boğazları kapatması
- B) Kutsal cihat ilan etmesi
- C) Kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırması
- D) Genel seferberlik ilan etmesi
- E) Kanal Cephesi'ni açması

4. I. Dünya Savaşı yıllarında İngiliz casus Thomes Edward Lawrence, Arapları Türklere karşı sürekli kışkırtarak, bazı Arap kabilelerinin İngilizlerin yanında yer almasını sağlamıştı. Lawrence, Medine'yi Suriye'ye bağlayan demir yollarını tahrip ettirerek kullanılmaz hâle getirtti. Az sayıda kuvvetle çölün ortasında yiyecek, hastalık gibi pek çok sıkıntılarla birlikte, Fahrettin Paşa'nın Medine Müdafaası uzun süre devam etti. Mondros Ateşkes Anlaşması imzalanmasına rağmen Fahrettin Paşa uzun süre teslim olmayıp direnişini sürdürdü. Savaşın sonunda Osmanlı Devleti bu topraklardan çekilmek zorunda kaldı. V. Mehmet Reşad'ın halife sıfatıyla yaptığı cihat çağırısı, Araplar üzerinde istenilen etkiyi göstermedi.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Osmanlı Devleti'nde ümmetçilik fikrinin geçersizliği anlaşılmıştır.
- B) Osmanlı Devleti Arap topraklarının bir bölümünü kaybetmiştir.
- C) Osmanlı Devleti kutsal toprakları korumaya çalışmıştır.
- D) İngiltere savaşta Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmaya çalışmıştır.
- E) Arapların politikası Osmanlı Devleti'nde padişah değişikliğine neden olmuştur.

5. Ekonomi tarihçisi Álvaro Pereira, 1755 Lizbon depremi yaşadığı dönemde Lizbon'un nüfusunun yaklaşık 200 bin kişi olduğunu ve bunun 30 bin ila 40 bin civarının depremde can verdiğini hesaplamaktadır. Pereira, depremin yol açtığı bina yıkımından ayrıca, sebep olduğu yangınlar ve tsunamiden dolayı Portekiz'de, İspanya'da ve Fas'ta toplamda 50 bin civarında insanın öldüğünü tahmin etmektedir.

Bu bilgilerde depremin aşağıdakilerden hangisindeki etkilerine vurgu yapıldığı söylenebilir?

- A) Demografik yapıya
B) Ekonomik gelirlere
C) Diplomatik ilişkilere
D) Kültürel faaliyetlere
E) Yönetim yapısına

6. Antropoloji profesörü David Harvey, şehirleri yeniden inşa ederken kendimizi de inşa edebildiğimiz gerçeğine işaret ederek şöyle demiştir: "Şehir hakkı, kentsel kaynaklara erişim konusunda bireysel özgürlükten çok daha fazlasıdır: Şehrin değişmesiyle kendimizi değiştirme hakkı kazanırız."

Bu sözlere bakılarak,

- I. Şehirlerin varlığı özgürlükleri sona erdirmiştir.
II. İnsanların eserleri düşüncelerinin bir ürünüdür.
III. Şehirlerin imkanları insanların yaşantısında etkilidir.

çıkartımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

Cevap Anahtarı

1.E 2.E 3.D 4.A 5.A 6.D

Yazılı Sınav

1. Lizbon ve İstanbul depremlerinin bilimsel çalışmalara etkileri neler olmuştur? Yazınız.

Depremlerin yıkıcı etkilerinden yola çıkılarak depremin süresi, ortaya çıkış şekli gibi sorulara yanıt bulmak amacıyla bir takım çalışmalar yapılmış ve yapılan bu araştırmalar günümüz sismoloji biliminin temellerinin atılmasını sağlamıştır.

2. Lizbon ve İstanbul depremleri sonrası halkın yaşadığı sorunlar neler olmuştur? Yazınız.

Lizbon ve İstanbul depremleri sonrası yıkımlara bağlı olarak insanlar evsiz kalmış, barınma sorunu ortaya çıkmıştır. Yolların zarar görmesi ile de ulaşım faaliyetleri aksamıştır.

3. Günümüz depremlerinde can kayıplarının fazla olmasının nedenleri nelerdir? Yazınız.

Günümüzde binaların yüksek katlı olması ve beton binalar yapılması can kayıplarını artıran temel unsurlar olmuştur. Bunun yanı sıra şehirlerin nüfusunun geçmişe oranla çok daha fazla olması da can kaybı sayısını artırmıştır.

4. Geçmiş ile günümüzde deprem arama kurtarma çalışmaları arasında ne gibi farklılıklar bulunmaktadır? Yazınız.

Günümüzde teknolojinin gelişimine bağlı olarak göçük altında kalan insanların yerlerine daha kolay ulaşılabilmekte ve iş makineleri sayesinde daha hızlı müdahale edilebilmektedir.